

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 27 november 2018

938/2018

Lag om ändring av körkortslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i körkortslagen (386/2011) 3, 8, 10, 15, 15 a, 16–19, 21, 25, 26, 28–31, 31 a, 32, 34–38, 40, 41, 47, 50, 52, 53, 59, 61–63 §, 65 § 4 mom., 68 a § 2 mom., 76, 78–82, 88, 95, 97, 98, 100 och 101 §,

av dem 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1081/2012, 70/2015, 731/2016, 553/2017, 302/2018 och 387/2018, 8, 15, 29, 30, 76, 95 och 100 § sådana de lyder i lag 70/2015, 10 § sådan den lyder i lagarna 70/2015, 302/2018 och 387/2018, 15 a § sådan den lyder i lagarna 731/2016 och 387/2018, 16, 25, 26, 62 och 88 § sådana de lyder i lagarna 70/2015 och 387/2018, 17 och 18 § sådana de lyder delvis ändrade i lagarna 70/2015 och 387/2018, 21, 34–38, 40, 41, 47, 50, 52, 53, 63, 80–82 och 97 § sådana de lyder i lag 387/2018, 28 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 70/2015 och 363/2016, 31 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1081/2012 och 387/2018, 31 a § sådan den lyder i lagarna 1081/2012 och 70/2015, 32 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 999/2016, 59 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1081/2012, 70/2015 och 302/2018, 61 § sådan den lyder i lag 67/2018, 65 § 4 mom. och 101 § sådana de lyder i lag 302/2018, 68 a § 2 mom. sådant det lyder i lag 731/2016, 78 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1081/2012, 70/2015 och 387/2018, 79 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 387/2018 samt 98 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 70/2015, som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *körrättsinnehavare* den som har ett giltigt körkort eller intyg över godkänd förarexamen,

4) *förarexamensmottagare* tjänsteleverantör som Transport- och kommunikationsverket har ingått avtal med om förarexamensverksamhet enligt lagen om förarexamensverksamhet (535/1998) eller Transport- och kommunikationsverket, om det självt sköter verksamheten,

5) *vanlig vistelseort* den plats där en person normalt bor, dvs. under minst 185 dagar varje kalenderår, till följd av personlig och yrkesmässig anknytning eller, om personen saknar yrkesmässig anknytning, till följd av en personlig anknytning som präglas av nära band mellan personen och den plats där personen bor, men inte till följd av studier vid universitet eller någon annan utbildningsanstalt; för en person som har den yrkesmässiga anknytningen till en annan plats än den personliga anknytningen och som därför omväxlande bor i två eller flera stater ska den vanliga vistelseorten anses vara den plats som han eller hon har personlig anknytning till, under förutsättning att personen med regelbundna mel-

lanrum återvänder dit eller bor i en annan stat för att genomföra en tidsbegränsad arbetsuppgift,

6) *yrkeskompetens för förare* yrkeskompetens för lastbils- och bussförare enligt II avd. 3 kap. 4 § i lagen om transportservice (320/2017), med *grundläggande yrkeskompetens* grundläggande yrkeskompetens för lastbils- och bussförare enligt det kapitlet och med *yrkesinriktad grundexamen för bussförare* grundexamen enligt II avd. 3 kap. 5 § 3 mom. i den lagen,

7) *körkort och körkortstillstånd i grupp 1* körkort eller körkortstillstånd där en eller flera av körkortskategorierna i gruppen ingår och med *förare i grupp 1* förare med körkort som avses i denna punkt,

8) *körkort och körkortstillstånd i grupp 2* körkort eller körkortstillstånd där det utöver en eller flera kategorier i grupp 1 ingår en eller flera körkortskategorier i grupp 2 och med *förare i grupp 2* förare som har körkort för kategorier i både grupp 1 och grupp 2 och för vilka de medicinska kraven och giltighetstiden för körkortet följer kraven i grupp 2,

9) *tillstånd att driva bilskola inom grupp 1* tillstånd att driva bilskola som ger rätt att ordna förarutbildning för körkortskategorierna i grupp 1 och med *tillstånd att driva bilskola inom grupp 2* tillstånd att driva bilskola som ger rätt att ordna förarutbildning för körkortskategorierna i grupp 2,

10) *inrättning som utbildar trafiklärare* utbildningsanordnare som har av undervisnings- och kulturministeriet beviljat tillstånd att ordna examina och utbildning enligt 23 § i lagen om yrkesutbildning (531/2017) och som ger utbildning för specialyrkesexamen för trafiklärare,

11) *fordonets totalvikt* fordonets totalvikt enligt registret och har uppgetts i registreringsintyget, eller om fordonet inte behöver registreras, dess faktiska totalvikt och med den totala vikten på fordonen i kombinationen definierad på samma sätt,

12) *alkolås* en i lagen om alkolås (730/2016) avsedd anordning som hindrar att ett fordon startar och vars användning kan vara förenad med en påföljd för rattfylleri eller ett läkarutlåtande om huruvida kraven på förarens hälsotillstånd har uppfyllts,

13) *två- eller trehjuliga fordon i kategori AM* två- eller trehjuliga fordon enligt artikel 4.2 a och b i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 om godkännande av och marknads kontroll för två- och trehjuliga fordon och fyrhjulingar, med *lätta fyrhjulingar* fyrhjulingar enligt artikel 4.2 f i den förordningen, med *motorcyklar i kategorierna A1, A2 och A* motorcyklar enligt artikel 4.2 c och d i den förordningen och med *trehjulingar* trehjulingar enligt artikel 4.2 e i den förordningen,

14) *läkarintyg och läkarutlåtande* ett utlåtande om huruvida de medicinska kraven uppfylls vilket getts utifrån en bedömning av förarens hälsotillstånd som gjorts med stöd av denna lag, med *optikerutlåtande* ett utlåtande om huruvida kraven på synförmåga uppfylls vilket getts med stöd av denna lag och som är avsett att användas i stället för en kontroll i samband med trafikövervakningen och med *sökandens hälsodeklaration* en försäkran att sökanden inte känner till några hinder för uppfyllande av de medicinska kraven,

15) *alkolåsövervakad körrätt* sådan körrätt som övervakas med alkolås och som meddelas personer som har gjort sig skyldiga till rattfylleri,

16) *den övervakade* en person för vilken alkolåsövervakad körrätt har meddelats.

8 §

Behörighet i anslutning till körkort, körkortstillstånd och vissa andra tillstånd

Transport- och kommunikationsverket beviljar körkort, körkortstillstånd, undervisningstillstånd, övningsstillstånd för motocykel och trafiklärartillstånd, förnyar körkort och trafiklärartillstånd samt fastställer internationellt körkort. Transport- och kommunikationsverket lämnar ut dupletter av körkort och av andra tillstånd samt återkallar körkortstillstånd.

Polisen meddelar körförbud, temporärt körförbud och andra påföljder samt återkallar tillstånd enligt denna paragraf med undantag av körkortstillstånd. Polisen svarar för övervakningen av körrättsinnehavares körförmåga och hälsotillstånd och kan i anslutning därtill besluta om åtgärder som föranleds av övervakningen på det sätt som föreskrivs särskilt i denna lag.

Transport- och kommunikationsverket kan besluta att ett körkort som visas upp i samband med ansökan om körkortstillstånd eller körkort ska tas om hand för undersökning av dess äkthet, om körkortet misstänks vara förfalskat.

10 §

Bilagor till ansökan

Till ansökan ska fogas

1) ett högst sex månader gammalt läkarutlåtande och dessutom ett utlåtande av en specialistläkare, om ett sådant behövs för att behandla ansökan utifrån läkarutlåtandet eller annars av en orsak som kommit till Transport- och kommunikationsverkets kännedom,

2) ett fotografi av sökanden som uppfyller kraven på passfoto, med undantag av kravet att fotografiet får vara högst sex månader gammalt, om inte ett sådant fotografi används i körkortet som tidigare har registrerats i trafik- och transportregistret eller om fotografiet enligt 31 § inte behöver bifogas ansökan,

3) sökandens namnteckningsprov, som ska kunna digitaliseras, om inte ett namnteckningsprov som registrerats tidigare i trafik- och transportregistret används i körkortet,

4) information om huruvida sökanden har körkort beviljat i någon annan EU- eller EES-stat och en försäkran om att han eller hon inte har körförbud eller hans eller hennes körkort inte har begränsats, omhändertagits eller för viss tid återkallats i någon annan EU- eller EES-stat,

5) sådana upplysningar från en myndighet, arbetsgivaren, utbildningsanordnaren eller någon annan motsvarande aktör som gäller grunderna för att bevilja körkort och hur behövt ett körkort är i arbetet, om ansökan gäller körkort för körning enligt 5 § 4 mom.

Läkarutlåtande eller utlåtande av en specialistläkare enligt 1 mom. 1 punkten krävs dock inte om det inte behövs till följd av ett läkarutlåtande eller annars av en orsak som kommit till Transport- och kommunikationsverkets kännedom, om

1) sökanden har giltigt körkort i den grupp som ansökan avser och inget annat följer av bestämmelserna om förnyelse av körkort,

2) sökanden högst tre år tidigare vid beväringstjänst inom försvarsmakten har avlagt förarexamen i den kategori som ansökan avser,

3) sökanden har giltigt körkort från någon annan EU- eller EES-stat i den kategori som ansökan avser och inget annat följer av bestämmelserna om förnyelse av körkort,

4) ansökan gäller det första körkortet i grupp 1 och sökanden lämnar en hälsodeklaration.

I läkarutlåtandet ska det vid bedömningen av huruvida de medicinska kraven är uppfyllda beaktas särskilt hur stigande ålder inverkar på förarens hälsotillstånd och uppfyllande av de medicinska kraven, om den som ansöker om körkortstillstånd i grupp 1 har fyllt 70 år och den som ansöker om körkortstillstånd i grupp 2 har fyllt 68 år.

Den som ger upplysningar enligt 1 mom. 5 punkten ska enligt bestämmelserna om inlämnande av ansökan i 8 c § 1 mom. underrätta Transport- och kommunikationsverket om sådana förändringar i arbetsuppgifterna som har samband med upplysningarna. Närmare bestämmelser om kraven i anslutning till de upplysningar som ska lämnas enligt 1 mom. 5 punkten och, vid behov, om andra krav enligt 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

Med avvikelse från 2 mom. 3 punkten ska ett läkarutlåtande dock visas upp, om innehavaren av ett körkort i grupp 2 har fyllt 45 år och det har gått minst 5 år sedan körkortet

beviljades eller om körkortsinnehavaren har fyllt 70 år och det har gått minst 5 år sedan ett körkort i grupp 1 beviljades eller minst 2 år sedan ett körkort i grupp 2 beviljades.

15 §

Återkallelse av körkortstillstånd

Transport- och kommunikationsverket ska återkalla ett körkortstillstånd, om mottagaren inte längre uppfyller förutsättningarna för beviljande av körkortstillstånd. Körkortstillståndet återkallas dock inte om polisen har meddelat innehavaren körförbud. Har körrätten för någon kategori i körkortstillståndet börjat gälla, ska tillståndet återkallas till den del körrätten ännu inte har börjat gälla.

15 a §

Ändring av körkortskategori

Polisen kan ändra körkortskategorin till den kategori som körrättsinnehavaren uppfyller förutsättningarna för, om innehavaren inte längre uppfyller de förutsättningar för körkortstillstånd som motsvarar körrättskategorin eller motsvarande krav på ålder.

Ändrad körrätt enligt 1 mom. ska återställas, om körrättsinnehavaren visar för polisen att han eller hon åter uppfyller förutsättningarna för körrätt och polisen återlämnar det körkort som motsvarar körrätten och som är i polisens besittning.

Innehavaren av ändrad körrätt ska överlämna sitt körkort till polisen och ansöka om ett körkort som motsvarar den nya kategorin hos Transport- och kommunikationsverket. Polisen kan utfärda ett temporärt körkort om inget annat körkort lämnas ut.

16 §

Villkor och begränsningar i körkort

Till ett körkortstillstånd och ett körkort kan utöver villkor och begränsningar enligt 5 § 2–4 mom., 68 a § 2 mom. och 97 § 3 mom. också fogas ett villkor om att

1) körrättsinnehavaren vid körning ska använda glasögon eller andra korrigerande linser, hörapparat, alkoholås eller protes eller andra ortopediska hjälpmedel, om han eller hon bara genom att använda dem uppfyller föreskrivna medicinska krav eller kan köra ett fordon,

2) det i ett fordon som körs av körrättsinnehavaren ska finnas automatväxel, om inte något annat följer av 7 § 6 mom., eller särskilda manöverorgan godkända av förarexamensmottagaren som innehavaren har använt vid körprovet eller manöverprovet för förarexamen eller vid ett prov på körförmåga som polisen förordnat och därigenom visat att han eller hon kan köra fordonet,

3) körrättsinnehavaren inom utsatt tid ska lämna in ett intyg av en läkare eller en specialistläkare till polisen.

Transport- och kommunikationsverket beslutar om villkoren och begränsningarna. Polisen fattar beslut i fråga om ett villkor eller en begränsning eller en ändring som beror på en åtgärd som hör till polisens behörighet med stöd av denna lag. Förarexamensmottagaren uppställer ett villkor eller en begränsning enligt 1 mom. 2 punkten utifrån det fordon som använts i körprovet, manöverprovet eller provet på körförmåga.

Med undantag för villkor som avses 1 mom. 3 punkten och 97 § 3 mom. ska villkoren och begränsningarna antecknas på körkortet i anslutning till den körkortskategori som villkoret eller begränsningen gäller.

17 §

Medicinska krav för körkort i grupp 1

För att få körkortstillstånd för kategorierna i grupp 1 ska följande medicinska krav uppfyllas:

1) den som ansöker om körkortstillstånd ska, om nödvändigt med korrigerande linser, ha en binokulär synskärpa på minst 0,5 för båda ögonen tillsammans; den som ansöker om körkortstillstånd och är helt blind på ett öga eller endast använder det ena ögat för att se ska ha en synskärpa på minst 0,5 och ska ha haft denna monokulära syn tillräckligt länge för att ha vant sig vid den,

2) sökandens synfält ska uppfylla minimikraven på synfält i bilaga III till Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/126/EG om körkort, nedan *körkortsdirektivet*, så att synfältet inte i någon väsentlig grad försämrar hans eller hennes förmåga att riskfritt köra ett fordon som hör till denna grupp,

3) sökanden får inte ha något men, någon sjukdom eller någon kroppsskada som nämns i bilaga III till körkortsdirektivet och som i väsentlig grad försämrar hans eller hennes förmåga att köra ett fordon i den kategori som avses i detta moment eller, om sökanden har ett men, en sjukdom eller en kroppsskada som påverkar körförmågan, får detta inte i någon väsentlig grad försämma förmågan att köra ett fordon utrustat med automatväxel, alkolås eller särskilda manöverorgan.

En specialistläkare får av särskilda skäl i sitt utlåtande avvika från körkortsdirektivets minimikrav på synfält enligt 1 mom. 2 punkten och anse att de medicinska kraven är uppfyllda, om kraven enligt bilaga III till körkortsdirektivet är uppfyllda i övrigt och ett körprov som avläggs vid behov talar för det. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur kraven på synfält enligt 1 mom. 2 punkten uppfylls och om undantag från kraven på synfält samt om hur övriga medicinska krav enligt 1 mom. 3 punkten uppfylls. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de kontroller som ska göras för att undersöka om de medicinska kraven är uppfyllda och för att bedöma förarens hälsa och om innehållet i kontrollerna så att kraven i körkortsdirektivet och kraven på trafiksäkerhet uppfylls.

18 §

Medicinska krav för körkort i grupp 2

För att få körkortstillstånd för kategorierna i grupp 2 ska följande medicinska krav uppfyllas:

1) den som ansöker om körkortstillstånd ska ha en synskärpa på minst 0,8 på ett öga och minst 0,1 på det andra ögat, vid behov genom korrigerande linser som har en styrka på högst +8 dioptrier,

2) synfältet i vardera ögat hos sökanden ska uppfylla minimikraven på synfält i bilaga III till körkortsdirektivet, så att synfältet inte i någon väsentlig grad försämrar hans eller hennes förmåga att riskfritt köra ett fordon som hör till denna grupp,

3) sökanden ska, vid behov med hörapparat, åtminstone på ett öra uppfatta normal konversationsstämma på fyra meters avstånd,

4) sökanden får inte ha något men, någon sjukdom eller någon kroppsskada som nämns i bilaga III till körkortsdirektivet och som i väsentlig grad försämrar hans eller hennes förmåga att köra ett fordon i den kategori som avses i detta moment eller, om sökanden har ett men, en sjukdom eller en kroppsskada som påverkar körförmågan, får detta inte i någon väsentlig grad försämma förmågan att köra ett fordon utrustat med automatväxel, alkolås eller särskilda manöverorgan.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur kraven på synfält enligt 1 mom. 2 punkten och övriga medicinska krav enligt 4 punkten uppfylls

samt om de kontroller som ska göras för att undersöka om de medicinska kraven är uppfyllda och för att bedöma förarens hälsa och om innehållet i kontrollerna så att kraven i körkortsdirektivet och kraven på trafiksäkerhet uppfylls.

Hörselkravet enligt 1 mom. 3 punkten är inget hinder för att använda hörselskydd i fordon i kategorierna C1 och C, om det är nödvändigt enligt arbetarskyddsbestämmelserna för arbetstagaren.

19 §

Prov på körförmåga

Polisen har rätt att förordna att ett sådant intyg ska lämnas in över prov på körförmåga som visar hur en sjukdom, ett men eller en kroppsskada enligt 17 § 1 mom. 3 punkten och 18 § 1 mom. 4 punkten påverkar körningen och över eventuella manöverorgan som därför kan behövas.

Provet ska avläggas för förarexamensmottagaren med ett fordon i den kategori som körkortet eller förarexamen avser. Närmare föreskrifter om hur prov på körförmåga ska genomföras får meddelas av Transport- och kommunikationsverket.

21 §

Anmälan om förarens hälsotillstånd

Trots sekretessbestämmelserna ska en läkare göra en anmälan till polisen, om han eller hon konstaterar att den som ansöker om körkortstillstånd eller en körrättsinnehavare inte längre uppfyller de medicinska krav som anges i 17 eller 18 § på grund av att personen fortgående använder berusningsmedel eller på grund av att hälsotillståndet försämrats och försämringen inte är endast tillfällig.

Trots sekretessbestämmelserna har en sjukskötare och hälsovårdare rätt att göra en anmälan till polisen om att den som ansöker om körkortstillstånd eller en körrättsinnehavare inte längre uppfyller de medicinska krav som anges i 17 eller 18 § på grund av att personen fortgående använder berusningsmedel.

Innan en anmälan enligt 1 eller 2 mom. görs ska patienten informeras om skyldigheten eller rätten att göra en anmälan och upplysas om hur körförmågan påverkas av hälsotillståndet.

En anmälan enligt 1 eller 2 mom. får bara innehålla

- 1) uppgift om att personen inte uppfyller de medicinska kraven för körkortstillstånd,
- 2) uppgift om andra åtgärder som läkaren, sjukskötaren eller hälsovårdaren föreslår för att närmare utreda personens hälsotillstånd och hur det påverkar körförmågan.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om läkares anmälningsplikt gäller också optiker vid kontroll enligt 20 § av synförmågan i samband med trafikövervakning.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om anmälan.

25 §

Hinder för att lämna ut körkort

Ett körkort får inte lämnas ut om

- 1) körkortstillståndet har återkallats,
- 2) det efter beviljat körkortstillstånd kommer fram omständigheter som hindrar att tillstånd beviljas,
- 3) den som har körkortstillstånd har meddelats körförbud eller temporärt körförbud.

Om sökanden redan har ett i Finland, inbegripet Åland, eller i utlandet utfärdat körkort ska han eller hon återlämna det när ett nytt körkort lämnas ut, om inte något annat föreskrivs. Om körkortet inte kan återlämnas på grund av att det har stulits, förstörts eller för-

svunnit, ska det lämnas en redogörelse för detta. Om körkortet senare kommer till rätta, ska det återlämnas till Transport- och kommunikationsverket.

26 §

Utlämnande av körkort

Körkortet sänds till sökanden per post. Transport- och kommunikationsverket lämnar ut körkortet, om det inte kan skickas per post på grund av att myndigheten måste få sökandens gamla körkort eller av någon annan orsak som hänför sig till dokumentssäkerhet eller till utförande av någon uppgift enligt denna lag. Närmare bestämmelser om hinder för att sända körkort per post, förfarandet vid postning och andra krav på postningen samt återlämnande av sökandens gamla körkort till myndigheten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om ett körkort utfärdat i någon annan EU- eller EES-stat återlämnas när ett körkort lämnas ut, ska det återlämnas till utfärdaren och skälen för detta anges.

Närmare bestämmelser om bevarande av ett återlämnat körkort och om återlämnande av ett körkort som avses i 2 mom. till utfärdaren vid utlämnande av körkort får utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §

Duplett av körkort

En innehavare av ett körkort kan få en duplett av körkortet, om kraven i 12 § 1 mom. 2 och 3 punkten uppfylls och körkortet har beviljats i Finland. En duplett kan dock med avvikelse från vad som föreskrivs i 2 punkten utfärdas, om innehavaren av körkortet har sin vanliga vistelseort i någon annan stat än en EU- eller EES-stat.

Ansökan om duplett av körkort ska göras om

- 1) körkortet har förkommit, förstörts eller blivit stulet,
- 2) innehavaren inte längre kan identifieras på fotografiet,
- 3) innehavaren har bytt namn eller fått ny personbeteckning,
- 4) körkortet är så förstört att det inte går att läsa utan svårigheter.

I ansökan ska uppges orsaken till att man ansöker om en duplett och till ansökan ska vid behov fogas fotografi och namnteckningsprov. Om ett förkommit eller stulet körkort senare hittas, ska det överlämnas till Transport- och kommunikationsverket. När det behövs ska innehavaren lägga fram en tillförlitlig redogörelse för en namnändring eller en ny personbeteckning. Ansökan ska göras senast tre månader efter ändringen.

Dupletten är giltig till samma datum som det körkort som ligger till grund för utfärdandet av dupletten, om giltighetstiden för det körkort som ligger till grund för utfärdandet av dupletten motsvarar de tider som avses i 22 §.

Bestämmelserna i 25 § gäller också utlämnande av dupletter. Dupletten får förstöras, om den inte har lämnats ut inom ett år från ansökan. Närmare bestämmelser om utlämnande och förstörande av dupletter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

29 §

Temporärt körkort

Av särskilda skäl kan Transport- och kommunikationsverket lämna ut ett temporärt körkort som motsvarar körkortstillståndet eller någon kategori i tillståndet, om förutsättningarna för att lämna ut körkort uppfylls och inget annat motsvarande körkort lämnas ut. Temporärt körkort får lämnas ut också om nytt körkortstillstånd inte krävs eller om ansökan gäller duplett av körkort.

Polisen kan under de förutsättningar som anges i 1 mom. utfärda ett temporärt körkort i samband med en åtgärd som hör till polisens behörighet enligt denna lag, om körrättens uppkomst eller dess fortsatta giltighet kräver det.

Temporärt körkort utfärdas för högst tre månader och det gäller endast i Finland, om inte något annat följer av internationella avtal. Ett temporärt körkort får inte lämnas ut till någon som har ansökt om tillfälligt körkort.

Formuläret för blanketten för temporärt körkort fastställs av Transport- och kommunikationsverket. Om det inte finns något fotografi av innehavaren på körkortet, ska innehavaren vid körning medföra en giltig och tillförlitlig identitetshandling. Det temporära körkortet ska återlämnas när det nya körkortet eller dupletten lämnas ut.

30 §

När körkortstillstånd och andra tillstånd förfaller samt förstörande av körkort

Ett körkortstillstånd förfaller två år efter den dag då det beviljades till den del ett körkort eller ett temporärt körkort som motsvarar den kategori som antecknats i tillståndet inte har lämnats ut.

Transport- och kommunikationsverket får förstöra ett körkort om det inte har lämnats ut inom tre år från det att körkortstillstånd beviljades. Ett tidigare körkort som återlämnas samtidigt som ett körkort lämnas ut kan förstöras om inte något annat föreskrivs i 26 § eller 6 kap.

Om ett körkortstillstånd har förfallit, ska sökanden ansöka om nytt tillstånd och visa att förutsättningarna uppfylls. Närmare bestämmelser om förstörande av körkort får utfärdas genom förordning av statsrådet.

31 §

Körkortskrav

Körkortet ska överensstämma med körkortsmodellen enligt artikel 1.1 i körkortsdirektivet. Närmare bestämmelser om körkortskraven och informationen på körkortet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Kategorierna för körkortstillstånd antecknas på körkortet. Villkor, begränsningar och andra upplysningar som rör körkortet antecknas i kodad form. Närmare bestämmelser om koder och användningen av dem får utfärdas genom förordning av statsrådet. Vid ansökan om körkortstillstånd eller förnyelse av körkort ska ett nytt fotografi bifogas, om det fotografi som finns i myndigheternas register är mer än 15 år gammalt.

Transport- och kommunikationsverket svarar för att körkort tillverkas och levereras för att lämnas ut enligt 26 §. Det svarar också för tillverkning och leverans av övriga tillstånd och intyg som avses i denna lag, om inte något annat föreskrivs särskilt.

Körkortsbestämmelserna i denna paragraf gäller inte ett temporärt, tillfälligt eller internationellt körkort.

31 a §

Serviceuppgifter som gäller körkort och andra tillstånd

Transport- och kommunikationsverket kan sköta de uppgifter som avses i 31 § 3 mom. genom att skaffa service för uppgifterna från en privat eller offentlig serviceproducent. Verket kan förena sådana uppgifter med uppgifter vid mottagandet av körkort som återlämnas av dem som får körkort. Detta moment kan även tillämpas på andra tillstånd som avses i denna lag. Närmare bestämmelser om det förfarande som ska iakttas när servicen produceras utfärdas genom förordning av statsrådet.

Transport- och kommunikationsverket utövar tillsyn över serviceproducentens verksamhet. Verket ska med iakttagande av 8 b § avtala med serviceproducenten om serviceuppgifternas omfattning och andra krav på serviceuppgifterna så att kraven på god förvaltning uppfylls. Serviceproducenten ska vara tillförlitlig och ha sådan teknisk, ekonomisk och operativ beredskap som krävs för att sköta uppgifterna och beredskap att sörja för den datasäkerhet som uppgifterna förutsätter.

De personuppgifter som behandlas när uppgifter som avses i denna paragraf fullgörs är sekretessbelagda. På behandlingen av personuppgifter tillämpas Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (*allmän dataskyddsförordning*). När serviceproducenten och dennes anställda sköter dessa uppgifter ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på dem. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

32 §

Skyldighet att medföra och visa upp körkort och andra tillstånd eller intyg

Körkort, temporärt körkort, tillfälligt körkort, internationellt körkort, undervisningstillstånd, övningstillstånd för motorcykel, förarbevis för moped utfärdat i någon annan EU- eller EES-stat än Finland, trafiklärtillstånd, tillstånd för undervisningspraktik och intyg över förarexamen ska medföras vid körning och på anmodan visas upp för en polisman, för en tullman eller gränsbevakningsman som fullgör tjänsteåligganden som hänför sig till trafikövervakning eller för en tjänsteman enligt 97 § i vägtrafiklagen som kommunikationsministeriet eller Transport- och kommunikationsverket har förordnat att övervaka trafiken.

Om föraren inte medför körkort, men hans eller hennes identitet har fastställts och det inte finns anledning att anta att han eller hon saknar körrätt, kan en polisman låta färdens fortsätta. Föraren kan då förpliktas att visa upp körkortet inom en viss tid hos polisen. Det samma gäller om föraren saknar något annat av de dokument som nämns i 1 mom.

34 §

Tillståndsplikt för körundervisning och övningskörning

För att ge körundervisning och handleda övningskörning i trafiken för körkort krävs tillstånd av Transport- och kommunikationsverket (*undervisningstillstånd*). Bestämmelserna om körundervisning gäller också undervisning i manövrering, om inte annat föreskrivs.

För att få driva bilskola krävs tillstånd av Transport- och kommunikationsverket (*tillstånd att driva bilskola*). Tillstånd att driva bilskola krävs också för att ge yrkesmässig eller kommersiell körundervisning eller handledning av övningskörning för körkort. Undervisningstillstånd medför rätt att ge annan än kommersiell eller yrkesmässig körundervisning och handledning av övningskörning för körkort.

Övningskörning med motorcykel för motorcykelkörkort får ske med tillstånd av Transport- och kommunikationsverket (*övningstillstånd för motorcykel*).

35 §

Utbildningskrav för körkort i grupp 1

En person som avlägger körkort i grupp 1 och som inte redan har ett körkort i denna grupp ska oberoende av körkortskategori få utbildning som ger baskunskaper om trafiksystemet, samspelet och riskerna i trafiken, faktorer som hänför sig till säkerheten för olika kategorier av trafikanter, ansvar och skyldigheter som hänför sig till framförandet av mo-

tordrivna fordon samt andra krav på en körstil som är säker och tar hänsyn till miljön. Utbildningen får ges i form av teoriutbildning.

En person som avlägger körkort för bil i kategori B ska före förarexamen få utbildning som förbättrar hans eller hennes färdigheter att köra under svåra förhållanden och även i övrigt stöder en säker och ansvarsfull körstil som följer reglerna. Utbildningen ska särskilt stärka färdigheterna att upptäcka och undvika farliga situationer och faktorer som kan öka olycksrisken genom att de försämrar förarens körförmåga. Utbildningen ska innefatta undervisning i att identifiera särdragen hos och riskerna med körning i mörker och halt väglag, såsom hur en hal vägyta påverkar kontrollen över fordonet samt i hur körhastighet, avstånd till fordonet framför och korrekta observationer påverkar förarens möjligheter att reagera och hur hastigheten påverkar bromssträckan och kontrollen över fordonet. Körundervisningen i halt väglag kan också ordnas som prov på och träning av körning på övningsbana eller något annat motsvarande område som inte används för allmän trafik. Utbildningen ska ta åtta timmar och innefatta teoriundervisning och körundervisning, som delvis får ske med simulator.

Ett villkor för det första körkortet för motorcykel och för körkort för bil i kategori B är att den som avlägger körkortet har fått körundervisning.

Körkortskategorin för motorcykel kan höjas till följande kategori genom att den som ansöker om höjningen genomgår utbildning eller avlägger körprov, om han eller hon har fått körrätt för kategorin som ska höjas minst två år tidigare.

För att få ge utbildning som avses i 1, 2 och 4 mom. krävs tillstånd att driva bilskola. Med avvikelse från kravet på tillstånd att driva bilskola får Transport- och kommunikationsverket godkänna att sådan utbildning också ges av andra aktörer i trafiksäkerhetsbranschen som har den branschkännedom och det kunnande samt den utbildningserfarenhet som krävs för utbildningen. Utan tillstånd att driva bilskola och särskilt godkännande får utbildning som avses i 1 mom. ges i grundskolan och inom utbildning på andra stadiet i enlighet med kraven på utbildningens innehåll och genomförande. På sådana tillhandahållare av utbildning som avses i detta moment tillämpas bestämmelserna om tillsyn över bilskolor.

Närmare bestämmelser om den utbildning som avses i denna paragraf och kraven på genomförandet av den, utbildningens och körundervisningens omfattning samt undantag från tillsynen över bilskolor i fråga om i 4 mom. avsedda andra tillhandahållare av utbildning än sådana som har tillstånd att driva bilskola får utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om utbildningens innehåll och de praktiska utbildningsarrangemangen samt föreskrifter om tillgodoräknande av utländsk utbildning som motsvarar den utbildning som avses i 2 eller 3 mom.

36 §

Förarutbildning för körkort i grupp 2

I förarutbildning för körkort i grupp 2 ska ingå undervisning om hur fordonet, med hänsyn till dess särskilda egenskaper, används, manövreras och körs rätt och enligt trafikreglerna i varierande trafiksituationer och trafikmiljöer på ett säkert, ekonomiskt, ekologiskt och flexibelt sätt. Utbildningen ska också innefatta den utbildning i första hjälpen som behövs för aktiva insatser på en olycksplats samt undervisning i defensivt körsätt för upptäckande och undvikande av farliga trafiksituationer.

Förarutbildningen ska innefatta teoriutbildning och körundervisning för respektive kategori och utbildningen ska följa den läroplan som Transport- och kommunikationsverket fastställt. Utbildningen kan ges som utbildning som kompletterar det körkort i grupp 2 eller den yrkeskompetens för lastbils- eller bussförare som den som avlägger körkortet har.

Bestämmelser om undervisningens minimimängd och närmare bestämmelser om kraven på läroplanen, yrkeskompetensen och utbildningen får utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om utbildningens innehåll och de praktiska utbildningsarrangemangen samt om tillgodoräkning av motsvarande utländsk utbildning.

37 §

Utbildning i anslutning till körförbud för nya förare samt återlämnande av körkort efter körförbud

Om en förare meddelas körförbud för trafikbrott eller återkommande trafikförseelser under två år från det att den första körkortet för bil erhöles, är ett villkor för att körkortet ska återlämnas efter att körförbudet upphört att föraren har fått efterutbildning om riskbeteende och dess inverkan på trafiksäkerheten. Bestämmelsen tillämpas också på en sådan innehavare av körkort för motorcykel som inte har körkort för bil, under två år efter erhållandet av den första körkortet för motorcykel. Om de övervakningstider som avses i detta moment överlappar varandra eller följer på varandra utan avbrott, betraktas övervakningstiderna som en enda övervakningsperiod.

För att körkortet ska återlämnas efter ett sådant körförbud som avses i 1 mom. krävs det att den som meddelats körförbud visar upp ett intyg över att han eller hon fått den utbildning som avses i 1 mom.

För att få ge utbildning som avses i 1 mom. krävs tillstånd att driva bilskolor. Transport- och kommunikationsverket får godkänna att utbildningen också ges av andra aktörer i trafiksäkerhetsbranschen eller av aktörer inom andra branscher som har den kännedom om trafiksäkerhetsbranschen och det kunnande samt den utbildningserfarenhet som krävs för utbildningen. På tillsynen över utbildningen tillämpas bestämmelserna om tillsyn över bilskolor.

Närmare bestämmelser om utbildningen och dess omfattning samt bestämmelser om undantag från tillsynen över bilskolor i fråga om i 3 mom. avsedda andra tillhandahållare av utbildning än sådana som har tillstånd att driva bilskolor får utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om utbildningens innehåll och de praktiska utbildningsarrangemangen.

38 §

Minimiålder för körundervisning och övningskörning

Körundervisning och övningskörning för körkort i kategori B får inledas tidigast två år och för andra kategorier tidigast sex månader innan den minimiålder som krävs uppnås. Körundervisning och övningskörning i trafiken får dock inledas först när den som avlägger körkort har fyllt 15 år.

En elev inom sådan utbildning för yrkesinriktad grundexamen som är avsedd för uppgifter som lastbils- och bussförare och som står under Utbildningsstyrelsens tillsyn får, utan krav på körkort för kategori B, det år då han eller hon fyller 16 år delta i den förarutbildning för körkort i grupp 2 som ges i samband med denna utbildning. Körundervisning i trafiken för kategori B får ges när eleven har fyllt 16 år och med lastbil eller buss när eleven har fyllt 17 år. När körundervisning med buss ges i trafiken ska eleven ha körkort för kategori B och när körundervisning med en fordonskombination för kategori E ges i trafiken ska eleven ha körkort för dragbil.

För att få inleda körundervisning och övningskörning för kategori E krävs att den som avlägger körkort har körkort för dragbil.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om kraven för att få inleda körundervisning och övningskörning.

40 §

Fordon och andra undervisningsredskap som används i undervisningen och vid övningskörning

Det fordon som används i körundervisningen och vid övningskörning ska uppfylla kraven på körkortskategorin och i kategori AM kraven på fordonskategorin, och det ska vid behov ha en separat pedal som inverkar på fordonets färdbröms för läraren eller vid övningskörning för den som handleder övningskörningen.

I körundervisning och annan utbildning får det även användas simulatorer och andra undervisningsredskap som ska motsvara de krav som ställs på körkortskategorin. Undervisningsmaterial som används för undervisning för grupp 2 ska motsvara den läroplan som följs i undervisningen.

Om körundervisning och annan utbildning ges med hjälp av en teknisk anslutning, ska anslutningen möjliggöra en tillförlitlig identifiering av eleven och växelverkan i realtid mellan läraren och eleven under hela lektionen.

Närmare bestämmelser om fordon och andra undervisningsredskap som avses i denna paragraf och om användningen av dem i körundervisning och annan utbildning samt om undantag från pedalkravet får utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter om tekniska krav på andra undervisningsredskap än fordon.

41 §

Genomförandet av körundervisningen och övningskörningen

Vid körundervisning och övningskörning ansvarar läraren eller den som handleder övningskörningen, och som enligt 39 § betraktas som förare, för att den som avlägger körkort har den förmåga att manövrera fordonet och det övriga kunnande som behövs. När det första körkortet avläggs och körundervisningen och övningskörningen sker med undervisningstillstånd ska intyget över genomgången utbildning enligt 35 § 1 mom. medföras vid körning och på begäran visas upp för den som avses i 32 § 1 mom.

Vid körundervisningen för kategorierna B, C1 och C ska läraren eller vid övningskörning den som handleder övningen sitta bredvid eleven. Detsamma gäller körundervisning och övningskörning med lätt fyrhjuling eller traktor, om sitsarna är placerade bredvid varandra.

Vid körundervisning och övningskörning med moped och motorcykel, traktor samt lätt fyrhjuling, där sitsarna är placerade efter varandra, ska den som avlägger körkort ha anordningar för att kunna ta emot körinstruktioner och körutrustning som skyddar föraren. Kravet på anordningar för att ta emot körinstruktioner gäller också körundervisning och övningskörning med fordon i kategori T, om det inte finns någon sits för läraren i fordonet eller om sitsarna är placerade efter varandra.

Om simulator används för körundervisning eller övningskörning och läraren inte finns i samma utrymme som den som avlägger körkort, ska undervisningen ges med hjälp av en teknisk anslutning som uppfyller de föreskrivna kraven.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om körundervisning och övningskörning med fordon, simulatorer och andra undervisningsredskap samt om anordningar som behövs för att ta emot körinstruktioner och om körutrustning för förare.

47 §

Beviljande av övningstillstånd för motorcykel

För övningstillstånd för motorcykel krävs det att

- 1) sökanden har ett giltigt körkortstillstånd,
- 2) sökanden har fått i 35 § 1 mom. avsedd utbildning i anslutning till det första körkortet och i 35 § 3 mom. avsedd körundervisning,
- 3) sökanden har avlagt teoriprovet i den berörda körkortskategorin med godkänt resultat,
- 4) sökanden har avlagt manöverprovet för motorcykel i den berörda körkortskategorin med godkänt resultat,
- 5) sökanden inte har körförbud eller temporärt körförbud och inte har haft körförbud under en tid av fem år före tillståndsbeslutet.

Bestämmelser om det samtycke av vårdnadshavaren som krävs för övningstillstånd för en person som inte fyllt 18 år finns i 46 § 2 mom.

Om sökanden i minst två år har haft körkort för motorcykel i kategorin under det körkort som ska avläggas, krävs inte det teoriprov som avses i 1 mom. 3 punkten för övningstillstånd.

I övningstillståndet ska det antecknas vem som övningskör och körkortskategorin. Övningstillstånd beviljas för högst tre månader, och det kan förenas med villkor och begränsningar. Nytt tillstånd får inte beviljas utan vägande skäl.

Närmare föreskrifter om manöverprov enligt 1 mom. 4 punkten får meddelas av Transport- och kommunikationsverket.

50 §

Försökstillstånd

Transport- och kommunikationsverket får bevilja tillstånd för att ordna försök som behövs för att utveckla förarutbildningen för grupp 2. Vid försöken kan man avvika från i denna lag angivna krav på förarutbildningens omfattning och genomförande. Den förarutbildning som ges inom ramen för försök ska ha sådana mål och sådant innehåll att de elever som deltar i ett försök får de förarfärdigheter som avses i denna lag och att deras rättigheter inte äventyras genom försöket. Försöken genomförs under Transport- och kommunikationsverkets tillsyn, och de ska följa den försöksplan som verket godkänt och de villkor och begränsningar som verket bestämt.

52 §

Syftet med och innehållet i förarexamen

Syftet med förarexamen är att säkerställa att den som avlägger körkort har de kunskaper och den praktiska körskicklighet som behövs för att vara en ansvarsfull förare som agerar självständigt och säkert i olika trafiksituationer med hänsyn till även sociala och ekologiska aspekter.

I förarexamen ska allsidigt bedömas förmågan att

- 1) framföra fordonet säkert, flexibelt och ekologiskt och utan att orsaka farliga situationer i olika trafikmiljöer och trafiksituationer i enlighet med trafikreglerna och med hänsyn till fordonets särskilda egenskaper,
- 2) visa ansvarighet gentemot andra trafikanter och miljön,
- 3) uppfatta farliga situationer i trafiken och hur hastigheten, väglaget och olika faktorer som inverkar på förarens körförmåga, såsom känslotillstånd, passagerare, användning av berusningsmedel och läkemedel, trötthet, synförmåga och hälsotillstånd, bidrar till ökad olycksrisk,
- 4) upptäcka fel och brister som väsentligt inverkar på fordonets funktionsduglighet och säkerhet och även i övrigt agera på det sätt som krävs för att undvika farliga situationer.

Förarexamina ska uppfylla minimikraven i bilaga II till körkortsdirektivet. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om innehållet i förarexamen.

53 §

Hur förarexamen är uppbyggd och hur den genomförs

I förarexamen ingår ett teoriprov och ett körprov. Körprovet kan innefatta ett särskilt manöverprov. I körprovet för körkort för moped ingår enbart ett manöverprov. För kategori T avläggs endast teoriprov. I en examen som avläggs för att höja körkortskategorin för motorcykel i fall som avses i 35 § 4 mom. eller för att erhålla körrätt för sådana fordonskombinationer i kategori B som avses i 7 § 4 mom. avläggs endast körprov.

För att få avlägga körprovet ska examinanden ha avlagt teoriprovet för motsvarande körkortskategori och i kategori AM för motsvarande fordonskategori. I teoriprovet ska Transport- och kommunikationsverkets material användas.

Det fordon som används för körprovet ska uppfylla de krav som gäller i examenskategorin och det ska vid behov vara utrustat med en sådan pedal för förarprövaren som påverkar fordonets färd broms. Examinanden ska tillhandahålla ett sådant fordon som behövs för körprovet. Under provet betraktas examinanden som förare.

Bestämmelser om körprovets längd samt mottagandet av körprov och undantag från kravet på pedal utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om teoriprov, examensfordon och andra krav på förarexamen får utfärdas genom förordning av statsrådet. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om innehållet i teoriprov, körprov och manöverprov samt hur de genomförs i praktiken.

59 §

Körkort och andra körtillstånd eller körrättigheter för moped utfärdade i någon annan EU- eller EES-stat

Ett körkort som är utfärdat i någon annan EU- eller EES-stat än Finland ger innehavaren rätt att köra ett motordrivet fordon eller en fordonskombination, om motsvarande harmoniserade kategori finns antecknad på körkortet och innehavaren uppfyller ålderskravet enligt 5 §. För körrättens omfattning gäller 7 §, om inte något annat följer av ömsesidigt erkännande av körkort, och för kontrollen av förarens hälsotillstånd gäller 20 och 21 §. Bestämmelserna i detta moment gäller också temporära körkort utfärdade i Danmark, Island, Norge och Sverige. Närmare bestämmelser om krav som gäller ömsesidigt erkännande som följer av Europeiska kommissionens beslut om motsvarighet som gäller förvärvade rättigheter i anslutning till tillämpningen av artikel 13 i körkortsdirektivet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Körrätt saknas och körkort godtas inte om

1) innehavaren av ett körkort har körförbud i Finland eller någon annan EU- eller EES-stat eller om körkortet i övrigt innehåller begränsningar eller har omhändertagits eller för viss tid återkallats i en annan EU- eller EES-stat,

2) körkortet har bytts ut till ett finländskt körkort eller ett körkort i någon annan EU- eller EES-stat,

3) innehavaren av ett körkort från en EU- eller EES-stat är varaktigt bosatt i Finland och körkortet enligt en anteckning på det har bytts ut, utan att innehavaren har avlagt ny förarexamen, på grundval av ett utländskt körkort som inte är giltigt i Finland.

Bestämmelserna om körtillstånd, utlämnande av körkort och förnyelse av körkort tillämpas på utbyte och förnyelse av andra körkort enligt 1 mom. än temporära körkort.

Om ett körkort enligt 1 mom., dock inte ett temporärt körkort, har förkommit, stulits eller förstörts, ges en innehavare som är varaktigt bosatt i Finland eller som studerat här minst sex månader på ansökan ett nytt motsvarande körkort med iakttagande av bestämmelserna om ansökan om körtillstånd. I ansökan ska uppges orsaken till att körkort söks. Transport- och kommunikationsverket ska underrätta den utfärdande myndigheten om att körkortet har ersatts med ett finländskt körkort. Om körkortet senare hittas, ska det

överlämnas till Transport- och kommunikationsverket, som ska återlämna det till den utfärdande myndigheten.

Körkortsbestämmelserna i denna paragraf tillämpas också på giltigheten hos ett körtillstånd för moped utfärdat i en annan EU- eller EES-stat, med undantag av körkort för moped. Föraren ska uppfylla ålderskraven enligt denna lag för framförande av moped. För lätt fyrhjuling krävs det körkort för kategori AM eller något annat motsvarande körkort som ger rätt att köra lätt fyrhjuling. När ett körkort för kategori AM byts ut, utfärdas körkortet utan de anteckningar som avses i 6 § 3 mom. 1 punkten och 7 § 3 mom. 1 punkten. Närmare bestämmelser om kraven på tillstånd att köra moped får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Sådan information om körrättigheter, körkort och anknytande uppgifter och åtgärder som ska utbytas inom ramen för ömsesidigt erkännande av i EU- och EES-stater utfärdade körkort förmedlas ur trafik- och transportregistret med hjälp av nätverket för EU-körkort.

61 §

Annat utländskt körkort

Andra än i 59 eller 60 § avsedda nationella körkort som motsvarar kategori A1, A2, A eller B och som beviljats i en stat som Finland erkänt godkänns för körning i Finland, om

- 1) innehavaren inte hade sin vanliga vistelseort i Finland när körkortet utfärdades,
- 2) det nationella körkortets modell och körrätten motsvarar det som föreskrivs om körkort i 59 eller 60 § eller om uppgifterna i körkortet är skrivna med latinska bokstäver och det av körkortet framgår vilka olika fordon det ger rätt att framföra eller om det utöver det nationella körkortet uppvisas en översättning av körkortet och dess uppgifter om körrätten på finska, svenska, norska, danska, engelska, tyska eller franska och översättningen har gjorts av en auktoriserad translator eller översättningen annars kan anses tillförlitlig,
- 3) körkortet åtföljs av en identitetshandling med fotografi när körkortet saknar fotografi på innehavaren,
- 4) innehavaren uppfyller ålderskraven och de medicinska kraven för körkortskategorin,
- 5) körkortet är i kraft i den stat där det har beviljats.

Körkortet godkänns för körning i Finland utom på Åland i ett år från inresan eller, om innehavaren är införd i befolkningsregistret, från det att innehavaren infördes i befolkningsregistret. En förutsättning för godkännande är att körkortet är giltigt och det inte finns någon orsak i övrigt att giltigheten skulle upphöra tidigare. I fråga om kontroll av förarens hälsotillstånd tillämpas vad som föreskrivs i 20 och 21 §.

Transport- och kommunikationsverket kan i enlighet med intyg från utrikesministeriet på ansökan bevilja körkortstillstånd för erhållande av ett körkort i Finland som motsvarar ett utländskt körkort och utan att kräva ny förarexamen lämna ut det nya körkortet enligt 24 § 2 mom. 3 punkten till en utlänning som hör till personalen vid en utländsk stats diplomatiska representation i Finland, vid ett konsulat under ledning av en utsänd konsul eller vid en internationell organisations verksamhetsställe i Finland, om denne har kommit till Finland för det uppdraget, samt till en sådan persons familjemedlem.

På ett i 3 mom. avsett körkort som utfärdas utifrån ett utländskt körkort ska det antecknas vilken stat som har beviljat det körkort utifrån vilket det är utfärdat. Vad som föreskrivs i denna paragraf om giltighet för och godkännande av andra utländska körkort gäller inte giltighet för och godkännande av körkort på Åland.

62 §

Skyldighet att lämna in körkortet i samband med att det byts ut

Om ett utländskt körkort enligt 59–61 § byts ut till ett finländskt körkort, ska det utländska körkortet lämnas in till Transport- och kommunikationsverket. Detta gäller också körkort enligt 59 § som förnyas i enlighet med denna lag.

Transport- och kommunikationsverket ska återlämna ett körkort utfärdat i en annan EU- eller EES-stat till utfärdaren och samtidigt ange skälen för detta.

Andra utländska körkort än de som avses i 2 mom. ska på begäran återlämnas till innehavaren, när han eller hon flyttar från Finland och lämnar in sitt finländska körkort till Transport- och kommunikationsverket. Bestämmelser om att återlämna andra utländska körkort till utfärdaren enligt 2 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

63 §

Tillfälligt körkort

Transport- och kommunikationsverket kan bevilja innehavaren av ett i 60 § avsett nationellt körkort tillfälligt körkort med rätt att köra i Finland om det är fråga om

1) en asylsökande vars ansökan om uppehållstillstånd inte har avgjorts när fristen enligt 60 § 3 mom. går ut, eller

2) utredning av körkortets äkthet, giltighet eller annan behörighet eller någon annan motsvarande omständighet som hindrar innehavaren att använda körkortet.

Körkortstillstånd för tillfälligt körkort får beviljas oberoende av kravet på vanlig vistelseort enligt 12 § 1 mom. 2 punkten och körkortet får lämnas ut utan krav på ny förarexamen.

Tillfälligt körkort utfärdas för viss tid, högst ett år, men dock högst för så lång tid som det ursprungliga körkortet är i kraft. Giltighetstiden för ett tillfälligt körkort får förlängas om det ursprungliga körkortet är i kraft. Transport- och kommunikationsverket ska omhänderta det ursprungliga körkortet när det tillfälliga körkortet lämnas ut bara om det behövs av de skäl som anges i 1 mom. 2 punkten.

Det tillfälliga körkortet ska medföras vid körning tillsammans med det ursprungliga körkortet om det inte på det tillfälliga körkortet har antecknats att Transport- och kommunikationsverket har omhändertagit det ursprungliga körkortet.

65 §

Körförbud på grundval av återkommande förseelser

Utifrån uppgifter i trafik- och transportregistret ska Transport- och kommunikationsverket skicka en påminnelse till körrättsinnehavaren om grunderna för körförbud enligt denna paragraf. Verket ska skicka påminnelsen, när nästa gärning enligt 1 mom. leder till att polisen överväger att meddela körförbud.

68 a §

Hur alkoholövervakad körrätt sätts i kraft och upphör att gälla

Polisen ställer som villkor att den övervakade ska använda alkoholås vid körning. Den övervakade ska överlämna sitt körkort till polisen och hos Transport- och kommunikationsverket ansöka om ett nytt körkort där villkoret som gäller alkoholås anges. Polisen kan utfärda ett temporärt körkort för den övervakade.

76 §

När körrätt förfaller

Vid körförbud som gäller tills vidare förfaller körrätten inom fem år efter det att beslutet meddelats, förutsatt att den som meddelats körförbudet inte tidigare på ansökan har fått tillbaka sitt körkort.

I samband med en åtgärd som hör till polisens behörighet med stöd av denna lag kan polisen bestämma att körrätten förfaller eller begränsa dess omfattning. Transport- och kommunikationsverket har samma behörighet på grundval av körrättsinnehavarens ansökan.

78 §

Utbildningsansvarig föreståndare

En bilskola ska ha en utbildningsansvarig föreståndare som ansvarar för att utbildningsverksamheten bedrivs enligt gällande bestämmelser och tillståndsvillkor. Föreståndaren styr undervisningen i bilskolan, ansvarar för dess innehåll och utvecklandet av den samt för de läroplaner som utbildningen ska följa.

Transport- och kommunikationsverket godkänner en person som utbildningsansvarig föreståndare enligt följande kriterier:

- 1) personen har trafiklärtillstånd och
  - a) behörighet för körundervisning för kategori B och minst ett års erfarenhet av körundervisning med ett fordon i denna kategori, om bilskolan har tillstånd för utbildning för kategorier i grupp 1,
  - b) körkort för kategori A och minst ett års erfarenhet av körundervisning för motorcykel, om bilskolan bara ger utbildning för motorcykelkörkort,
  - c) behörighet för körundervisning för kategori C och minst ett års erfarenhet av körundervisning i bilskola för en kategori i grupp 2 eller av förarutbildningen för körkort inom yrkesutbildningen, om bilskolan har tillstånd för utbildning för kategorier i grupp 2,
  - d) körkort för motorcykel eller moped och minst ett års erfarenhet av körundervisning för motorcykel eller moped, om bilskolan bara ger utbildning för mopedkörkort,
- 2) personen har avlagt den till specialyrkesexamen för trafiklärare hörande examensdel som gäller ledarskap och företagande inom undervisningsverksamheten,
- 3) personen ska inte anses uppenbart olämplig för uppgiften på grund av grova eller upprepade trafikbrott eller andra brott eller i övrigt som person,
- 4) personens handlingsförmåga har inte begränsats.

En utbildningsansvarig föreståndare betraktas inte som lämplig för uppdraget, om

- 1) han eller hon under de fem senaste åren har gjort sig skyldig till rattfylleri, grovt rattfylleri eller grovt äventyrande av trafiken, visat allvarlig likgiltighet för trafiksäkerheten eller har haft körförbud på grund av detta,
- 2) han eller hon under de senaste två åren i övrigt har meddelats körförbud på grund av upprepade trafikbrott,
- 3) han eller hon har dömts till fängelsestraff under de senaste fem åren eller till bötesstraff minst tre gånger under det senaste året för brott mot bestämmelser om trafik- eller fordonssäkerhet, anställningsförhållande, bokföring eller miljöskydd eller andra bestämmelser om yrkesmässigt ansvar och gärningen eller gärningarna visar att han eller hon är uppenbart olämplig att vara verksam som utbildningsansvarig föreståndare.

Det utbildningskrav som avses i 2 mom. 2 punkten uppfylls också av en sökande som har ett beslut enligt lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1384/2015) om en motsvarande behörighet som grundar sig på bevis på formella kvalifikationer och som förvärvats i en annan EU- eller EES-stat. Beslutet fattas av Transport- och kommunikationsverket.

79 §

Att ansöka om tillstånd att driva bilskola

Ansökan om tillstånd att driva bilskola ska göras hos Transport- och kommunikationsverket. Sökanden ska

- 1) uppge på vilken ort bilskolan har sitt huvudsakliga driftställe,
- 2) uppge till vilken grupp de kategorier hör som tillståndet söks för,
- 3) uppge under vilken firma verksamheten bedrivs och vilka bifirmor som eventuellt används,
- 4) namnge den utbildningsansvariga föreståndaren och redogöra för personens behörighet,
- 5) lämna in övriga uppgifter som tillståndsmyndigheten begär och som behövs för handläggningen av ansökan.

80 §

Beviljande av tillstånd att driva bilskola och tillsynsavgift för bilskolor

Tillstånd att driva bilskola beviljas att gälla tills vidare och i hela landet med undantag för Åland. I tillståndet antecknas den grupp eller de grupper till vilken eller vilka de körkortskategorier hör för vilka tillståndet ger rätt till undervisning.

Tillstånd att driva bilskola kan beviljas för utbildning för körkortskategorier som hör till grupp 1 eller grupp 2 eller bägge grupperna. Tillstånd att driva bilskola för grupp 1 kan begränsas till endast utbildning för körning med två- eller trehjulig moped eller med motorcykel.

Med hänsyn till verksamhetens karaktär och omfattning kan tillståndet förenas med sådana kompletterande villkor och begränsningar med avseende på undervisningsarrangemangen som behövs med tanke på verksamheten och tillsynen över den.

För att täcka kostnaderna för de tillståndsuppgifter och den registerföring som hänför sig till tillståndet att driva bilskola, tillsynen över bilskolan och andra myndighetsuppgifter tas det varje kalenderår ut en tillsynsavgift för bilskolor av tillståndshavaren från och med det år då tillståndet beviljas. Bestämmelser om avgiftens storlek utfärdas genom en sådan förordning av kommunikationsministeriet som gäller Transport- och kommunikationsverkets prestationer. Tillsynsavgiften är direkt utsökbar, och på indrivningen av den tillämpas lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

En ansökan om tillstånd att driva bilskola förfaller om den av en orsak som beror på sökanden inte har kunnat behandlas inom ett år efter det att ansökan anlände.

81 §

Tillsyn över bilskolor

Transport- och kommunikationsverket svarar för tillsynen över bilskolor. Verket kan ordna de uppgifter som hänför sig till tillsynen i samband med förarexamensverksamheten eller så att de sköts separat från den genom att skaffa behövliga tjänster av privata eller offentliga serviceproducenter med iakttagande av vad som i lagen om förarexamensverksamhet föreskrivs om ordnandet av förarexamensverksamhet som en serviceuppgift.

Vid tillsynen kan verket anlita en expert som är insatt i förarutbildningssystemet och examenssystemet och kraven på dem. I denna uppgift omfattas experten av bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

Innehavaren av tillstånd att driva bilskola ska trots sekretessbestämmelserna visa upp de handlingar som behövs för tillsynen, tillåta granskning av de uppgifter som hänför sig till förarutbildnings- och förarexamenssystemet och lämna övriga uppgifter som behövs

för tillsynen. Bilskolans verksamhet ska ordnas så att övervakarna har tillträde till alla lokaler och fordon som används i verksamheten för att kunna genomföra tillsynen.

Bilskolan ska föra bok över sina elever och över utbildningsintyg som utfärdats över utbildningen. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de anmälningar som ska göras om elever och om elevbokföringen.

82 §

Anmälningar som gäller bilskoleverksamheten

Innehavaren av tillstånd att driva bilskola ska underrätta Transport- och kommunikationsverket

1) om byte av utbildningsansvarig föreståndare och samtidigt ange en ny person som kan godkännas för uppdraget, inom en månad efter det att den utbildningsansvariga föreståndaren har upphört att sköta sitt uppdrag,

2) om att verksamheten vid bilskolan upphör, inom en månad efter det att verksamheten upphört.

Om den utbildningsansvariga föreståndaren har avlidit eller inte kan sköta uppdraget på grund av akut allvarlig sjukdom, olycksfall, uppsägning eller någon annan oförutsedd händelse och det inte genast finns att tillgå en person som uppfyller det studiekraV i 78 § 2 mom. 2 punkten som gäller föreståndaren, kan tillståndshavaren för uppgiften föreslå en tillfällig föreståndare som inte uppfyller detta krav. Godkännande kan meddelas för högst två år.

Om en innehavare av tillstånd att driva bilskola försätts i konkurs, har konkursboet rätt att med stöd av det tidigare tillståndet fortsätta att driva bilskolan i högst ett år från det att innehavaren försattes i konkurs. Konkursboet ska omedelbart informera om konkursen och om det kommer att utnyttja rätten eller inte. De som förvaltar konkursboet ska svara för den utbildningsansvariga föreståndarens uppgifter. Den som sköter uppgifterna ska uppfylla behörighetskraven för föreståndare, med undantag av kravet i 78 § 2 mom. 2 punkten.

Uppgifter om godkända ändringar ska registreras i trafik- och transportregistret. Närmare bestämmelser om anmälan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

88 §

Trafiklärartillstånd

Ett trafiklärartillstånd medför rätt att ge förarutbildning för körkort för kategori B. Tillståndshavaren får också ge utbildning för körkort för sådana fordon i kategori AM som avses i 4 § 1 mom. 1 punkten underpunkt b.

Förutsättningarna för trafiklärartillstånd är att

1) sökanden har fyllt 23 år,

2) sökanden har slutfört de obligatoriska examensdelar som gäller arbetsuppgifterna i en bilskola och arbetet som trafiklärare inom specialyrkesexamen för trafiklärare,

3) sökanden har körrätt för kategori B och har haft den i minst tre år,

4) sökanden uppfyller de medicinska kraven för körkortstillstånd i grupp 2,

5) sökanden inte ska anses olämplig som trafiklärare på grund av sina personliga egenskaper,

6) sökanden inte har körförbud.

En sökande ska inte anses vara lämplig som trafiklärare på grund av sina personliga egenskaper, om

1) han eller hon under de senaste fem åren har gjort sig skyldig till rattfylleri, grovt rattfylleri, grovt äventyrande av trafiksäkerheten eller en gärning enligt 23 kap. 1 § i straffla-

gen (39/1889) som tyder på allvarlig likgiltighet för trafiksäkerheten eller under denna tid har haft körförbud på grund av gärningarna,

2) han eller hon under det senaste året annars har meddelats körförbud eller har haft körförbud på grund av andra trafikbrott,

3) han eller hon under de senaste fem åren gjort sig skyldig till brott mot liv och hälsa eller brott som annars tyder på våldsamt uppträdande, sexualbrott eller något annat motsvarande brott och gärningen visar att sökanden är uppenbart olämplig att vara trafiklärare,

4) han eller hon utifrån uppgifter i ett av polisens register i övrigt genom sin livsstil eller sina personliga egenskaper har visat sig vara uppenbart olämplig som trafiklärare.

Det utbildningskrav som avses i 2 mom. 2 punkten uppfylls också av en sökande som har ett beslut enligt lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer om en sådan behörighet som grundar sig på bevis på formella kvalifikationer och som förvärvats i en annan EU- eller EES-stat. Beslutet fattas av Transport- och kommunikationsverket.

95 §

Sökande av ändring

Omprövning av ett beslut som en förarexamensmottagare meddelat i samband med skötseln av uppgifter som föreskrivs i denna lag får begäras hos Transport- och kommunikationsverket. Bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i förvaltningslagen.

Beslut som Transport- och kommunikationsverket fattat med anledning av en begäran om omprövning och andra beslut som verket fattat får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Om en sökande beviljas körkort eller något annat tillstånd enligt denna lag i enlighet med ansökan utan att villkor eller begränsningar ställs, ska sökanden utöver körkortet eller tillståndet inte meddelas något annat beslut eller ges besvärsanvisning.

Ett beslut som polisen fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Trots besvär kan ett beslut som polisen fattat med stöd av denna lag verkställas.

Ett beslut av förvaltningsdomstolen i ett ärende som gäller återkallelse av tillstånd att driva bilskola och återkallelse av trafiklärartillstånd får överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Andra beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

97 §

Tillstånd till undantag

Transport- och kommunikationsverket får av särskilda skäl utifrån en helhetsbedömning bevilja dispens från det minimiålderskrav som gäller körkortstillstånd och körkort för kategori B. Som särskilda skäl när sökandens körkortsbehov bedöms kan beaktas långa avstånd, de tillgängliga kollektivtrafikförbindelserna och möjligheterna att utnyttja dem samt andra skäl i anslutning till förbindelserna som utgör hinder för resor i anslutning till arbete, arbetspraktik eller studier eller andra motsvarande nödvändiga resor. Vid bedömningen av särskilda skäl i anslutning till förbindelserna kan beaktas också oförutsedda förändringar i familjens situation samt behov att trygga familjens försörjning och sköta familjens nödvändiga ärenden.

Dispens ska sökas med en gemensam ansökan av sökanden och hans eller hennes vårdnadshavare. Dispensen får beviljas tidigast tre månader innan den som ansöker om körkort fyller 17 år. Minimialdern för att få delta i förarexamen är 17 år.

Dispensbeslutet kan förenas med ett villkor som gäller de transporter som dispensen berättigar till innan det föreskrivna minimiålderskravet uppfylls. Dispensbeslutet ska medföras vid körning och på begäran visas upp för polisen eller någon annan trafikövervakare.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om ansökan om åldersdispens, de blanketter som ska användas vid ansökan och de bilagor som behövs till ansökan.

98 §

Internationellt körkort

Ett internationellt körkort enligt den i Genève respektive Wien ingångna konventionen om vägtrafik som avses i 60 § 1 mom. får utfärdas till en person

- 1) som har ett giltigt körkort utfärdat i Finland eller någon annan EU- eller EES-stat,
- 2) som har fyllt 18 år,
- 3) som har vanlig vistelseort i Finland eller, om han eller hon har finländskt körkort, har vanlig vistelseort i en stat som inte är EU- eller EES-stat.

Internationella körkort fastställs av Transport- och kommunikationsverket.

100 §

Fastställande av blanketter för läkarutlåtande

Transport- och kommunikationsverket fastställer formuläret för läkarutlåtande enligt denna lag, optikerutlåtande enligt 20 § 3 mom. och anmälningar enligt 21 §, med undantag av hälsointyg för unga.

101 §

Anmälan till trafik- och transportregistret

Trots sekretessbestämmelserna ska polisen till trafik- och transportregistret anmäla uppgift om

- 1) ändrade villkor och begränsningar i körkort,
- 2) ändrad körkortskategori,
- 3) återkallat trafiklärtillstånd,
- 4) körförbud eller temporärt körförbud eller någon annan påföljd som gäller körrätten, återlämnat körkort efter utgången av körförbud eller temporärt körförbud och att körkortet tagits om hand av polisen eller inte erhållits,
- 5) återkallat undervisnings- och övningstillstånd.

Trots sekretessbestämmelserna ska domstolen, åklagaren och polisen till trafik- och transportregistret anmäla uppgift om straff eller körförbud som den meddelat för brott som avses i 64 §, avslag på yrkande om körförbud, meddelande av alkoholövervakad körrätt eller verkställighet av ett villkorligt körförbud. Fullföljdsdomstolen ska också lämna anmälan om straff som inte påförts eller åtal som förkastats, när domstolen i samband med överklagande har upphävt eller undanröjt ett straff som dömts ut eller påförts tidigare och om vilket det finns en anteckning i trafik- och transportregistret. Domstolen och åklagaren ska registrera uppgifterna i registret över avgöranden och meddelanden om avgöranden enligt lagen om justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem (372/2010) för förmedling till trafik- och transportregistret.

Närmare föreskrifter om registeranmälningar enligt denna lag, med undantag för anmälan enligt 2 mom., får meddelas av Transport- och kommunikationsverket.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

938/2018

Helsingfors den 23 november 2018

Republikens President
Sauli Niinistö

Kommunikationsminister Anne Berner